

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Marie Součkové a soudců JUDr. Milady Haplové a JUDr. Milana Kamlacha v právní věci žalobce **J. K.**, zastoupeného Mgr. Martinem Zikmundem, advokátem se sídlem Perlová 14, Plzeň, proti žalované **České správě sociálního zabezpečení**, se sídlem Křížová 25, Praha 5, o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 14. 12. 2004, vedené u Krajského soudu v Plzni pod sp. zn. 16 Cad 224/2004, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 10. 8. 2005, č. j. 16 Cad 224/2004 - 38,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **se z a m í t á .**
- II.** Žalovaná **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III.** Odměna advokáta Mgr. Martina Zikmunda **se u r č u j e** částkou 650 Kč. Tato částka mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do šedesáti dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím žalované označeným v záhlaví tohoto rozhodnutí byla zamítnuta žádost žalobce (dále též „stěžovatel“) o zvýšení důchodu pro částečnou bezmocnost pro nesplnění podmínek podle § 70 odst. 1 písm. a) zákona č. 100/1988 Sb., o sociálním zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů, neboť podle posudku lékaře Okresní správy sociálního zabezpečení v Karlových Varech ze dne 2. 12. 2004 není žalobce ani částečně bezmocný, jelikož při nezbytných životních úkonech nepotřebuje dlouhodobě pomoc jiné osoby.

Rozsudkem Krajského soudu v Plzni ze dne 10. 8. 2005, čj. 16 Cad 224/2004-38, byla zamítnuta žaloba proti tomuto rozhodnutí. Soud uvedl, že posudky Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí považuje za úplné a celistvé a žalobce podle nich nebyl shledán ani částečně bezmocným. Zdravotní stav žalobce podle soudu nepodmiňuje dlouhodobě pomoc jiné osoby, neboť v běžných aktivitách je žalobce samostatný, pohybuje se pomocí holí a delší cesty mu umožňuje elektrický vozík, který sám ovládá. Potřebuje pouze pomoc při vanové koupeli, oblékání ponožek, punčoch a při obouvání, přičemž problémy s oblékáním a obouváním lze překonat použitím vhodných pomůcek. Subjektivní pocit žalobce, že splňuje podmínky pro přiznání částečné bezmocnosti, nemůže být důvodem pro její přiznání, není-li podložen objektivně zjištěným zdravotním stavem. Soud dále uvedl, že považoval za nadbytečné provedení nových vyšetření žalobce znalci z oboru ortopedie, neurologie a kardiologie, neboť posuzována není invalidita, nýbrž bezmocnost, což jsou odlišné dávky důchodového pojištění; k hodnocení zdravotního stavu ve vztahu k úkonům sebeobsluhy (i invalidity) jsou ze zákona povoláni posudkoví lékaři Okresní správy sociálního zabezpečení a Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí. Pro posouzení bezmocnosti podle soudu není rozhodné, kolika onemocněními pojištěnec trpí, nýbrž pouze skutečnost, zda tato osoba je trvale tak bezmocná, že potřebuje obsluhu a ošetření jinou osobou. Soud připomněl, že žalobce má v případě zhoršení zdravotního stavu možnost kdykoliv znovu požádat o přiznání částečné, převážné, nebo úplné bezmocnosti. Soud podotkl, že ani skutečnost, že žalobci byl revizním lékařem schválen elektrický invalidní vozík a tzv. asistenční pes, není důvodem pro přiznání zvýšení důvodu pro bezmocnost. Ze všech uvedených důvodů soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

Ve včasné a ustanoveným zástupcem ve lhůtě doplněné kasační stížnosti stěžovatel namítl nepřezkoumatelnost rozhodnutí žalované i rozsudku krajského soudu, neboť v řízení nebyl kvalifikovaně zjištěn jeho zdravotní stav a zohledněny jeho námitky. Žalobce je přesvědčen, že pro posouzení jeho zdravotního stavu měly být vyžádány znalecké posudky z oboru ortopedie, neurologie a kardiologie a zákonná úprava měla být interpretována extenzivně ve prospěch stěžovatele. Žalobce je přesvědčen, že poskytl dostatek podkladů odůvodňujících důvodnost nároku; nejedná se o jeho subjektivní pocit, ale o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, pro nějž žalobce vyžaduje při nezbytných životních úkonech dlouhodobě pomoc třetí osoby. Stěžovatel poukázal na to, že podle výkladové praxe Ústavního soudu by měla být při interpretaci zákonných ustanovení šetřena základní práva a svobody, což se v projednávané věci nestalo. Podle stěžovatele soud nerespektoval, že nezbytnou náležitostí jednotlivých výroků soudního rozhodnutí musí být určitost stanovení jím ukládané povinnosti nebo určení právního vztahu či práva, aby tak ze znění výroku bylo zcela jednoznačně patrné, jak soud rozhodl. Stěžovatel proto namítl nepřezkoumatelnost rozsudku krajského soudu z důvodu neurčitosti výroku rozhodnutí „žaloba se zamítá“, jenž zakládá z formálně-procesního hlediska závadný stav a nepřezkoumatelnost rozhodnutí krajského soudu, neboť tento výrok je neurčitý a nesrozumitelný, když z něj není jednoznačně seznatelné, jaká žaloba byla zamítnuta. Stěžovatel navrhl, aby rozsudek Krajského soudu v Plzni dne 10. 8. 2005, č. j. 16 Cad 224/2004 - 38, byl zrušen a věc vrácena tomuto soudu k dalšímu řízení.

Žalovaná se ve vyjádření ke kasační stížnosti ztotožnila s názorem krajského soudu.

Kasační stížnost je podle § 102 a násl. s. ř. s. přípustná a stěžovatel v ní namítá důvody odpovídající § 103 odst. 1 písm. b) a d) s. ř. s.; rozsahem a důvody kasační stížnosti je Nejvyšší správní soud podle § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s. vázán. Nejvyšší správní soud přitom neshledal vady podle § 109 odst. 3 s. ř. s., k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

Kasační stížnost není důvodná.

První důvod kasační stížnosti je uveden v § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s., podle něhož lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené vady řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu, nebo že při jejím zjišťování byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost a pro tuto důvodně vytýkanou vadu soud, který ve věci rozhodoval, měl napadené rozhodnutí správního orgánu zrušit. Pokud jde o tvrzení, že při rozhodování nebyla šetřena základní práva a svobody, Nejvyšší správní soud je ve shodě s krajským soudem přesvědčen, že v případě, kdy stěžovatel na základě objektivně zjištěných skutečností nesplnil podmínky pro přiznání částečné bezmocnosti, nebylo možné ani extenzivním výkladem rozhodnout o zvýšení důchodu pro bezmocnost na základě subjektivních pocitů žalobce. Pokud jde o neprovedení důkazu znaleckým posudkem z oboru ortopedie, neurologie a kardiologie, je zapotřebí poukázat na to, že v řízení o přezkoumání rozhodnutí žalované o dávce důchodového pojištění podmíněné zdravotním stavem si soud vyžádá posouzení zdravotního stavu Posudkovou komisí Ministerstva práce a sociálních věcí. Podaný posudek hodnotí soud jednotlivě i v souhrnu s ostatními důkazy jím provedenými i s důkazy provedenými v řízení před správním orgánem; ve svém rozhodnutí vyjde ze skutkového a právního stavu takto zjištěného (§ 77 odst. 2 věta druhá s. ř. s.). Nevzbuzuje-li obsah podaného posudku pochybnosti o úplnosti a správnosti, není odůvodněn požadavek žalobce na doplnění dokazování ustanovením znalců z oboru zdravotnictví (podle § 127 odst. 1 o. s. ř. za použití § 64 s. ř. s.). Krajský soud se přitom ve svém rozhodnutí obsáhle vypořádal s tím, proč neshledal důvod pro provedení tohoto žalobcem navrhovaného důkazního prostředku. Nejvyšší správní soud proto dospěl k závěru, že důvod kasační stížnosti podle § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. není dán.

Druhý důvod kasační stížnosti je vymezen v § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., podle něhož lze podat kasační stížnosti z důvodu tvrzené nepřezkoumatelnosti rozhodnutí krajského soudu spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí, popřípadě v jiné vadě řízení před soudem, mohla-li mít tato vada za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé. Pokud jde o tvrzenou nepřezkoumatelnost rozsudku krajského soudu, kterou stěžovatel spatřuje v tom, že ve výroku napadeného rozsudku není uvedeno, jaká konkrétní žaloba se zamítá, nemůže se s ním Nejvyšší správní soud ztotožnit. Podle § 78 odst. 7 s. ř. s. soud žalobu zamítne, není-li důvodná; ve správním soudnictví je tak znění výroku rozsudku o zamítnutí žaloby dáno zákonem. Součástí tohoto rozsudku pak není pouze jeho výrok, nýbrž také záhlaví, odůvodnění a poučení o opravných prostředcích. Soudní rozhodnutí je pak třeba posuzovat jako celek. V záhlaví rozhodnutí jsou jednoznačným způsobem identifikováni účastníci tohoto řízení (tj. žalobce a žalovaný) a rovněž rozhodnutí, které je předmětem soudního přezkumu. Ve výroku je pak uvedeno, jakým způsobem soud rozhodl a v jeho odůvodnění je uvedeno, proč tak učinil. Tak tomu bylo i v této právní věci, rozsudek odpovídá zákonným požadavkům na obsah písemného vyhotovení rozhodnutí (§ 54 odst. 2 s. ř. s.). Pokud se stěžovatel domnívá, že napadený rozsudek je v rozporu s rozsudkem Nejvyššího soudu ze dne 4. 9. 2002, sp. zn. 22 Cdo 655/2001, kde soud mimo jiné uvedl, „že nezbytnou náležitostí jednotlivých výroků soudního rozhodnutí musí být určitost stanovení jím ukládané povinnosti nebo určení právního vztahu či práva, aby tak ze znění výroku bylo zcela jednoznačně patrné, jak soud rozhodl“, nelze s ním souhlasit. V dané věci je třeba zdůraznit, že zmíněný rozsudek se týkal občanskoprávní věci a nelze ho zcela aplikovat na správní soudnictví, neboť mezi správním soudnictvím a řízením občanskoprávním jsou poměrně značné rozdíly, které vyplývají ze samé podstaty obou řízení. Uvedená řízení jsou proto regulována odlišnými právními předpisy; správní soudnictví je řízeno soudním řádem

správním a občanskoprávní řízení je regulováno občanským soudním řádem. Nic na tom nemění skutečnost, že některá ustanovení o. s. ř. jsou podpůrně využívána i ve správním soudnictví (§ 64 s. ř. s.). Žalobou napadené rozhodnutí, které je předmětem soudního přezkumu, je v rozhodnutích správních soudů jednoznačně definováno v záhlaví soudního rozhodnutí, a to uvedením správního orgánu, který je vydal, dne, kdy se tak stalo a rovněž čísla jednacího. Výrok rozhodnutí se pak zpravidla omezuje na konstatování, jakým způsobem bylo o této žalobě rozhodnuto. Naopak soudy v občanskoprávním řízení, na něž se také stěžovatelem uvedené rozhodnutí Nejvyššího soudu vztahuje, mají mnohem širší oblast činnosti. Ustanovení § 155 odst. 1 o. s. ř. stanoví, že obsah výroku rozhodnutí ve věci samé vysloví soud ve výroku rozhodnutí. Obsah výroku pak musí vyjádřit vztah k obsahu návrhu na zahájení řízení. V záhlaví rozhodnutí totiž zpravidla nebývá právní věc definována dostatečným (nezaměnitelným) způsobem, a proto je zde požadavek, aby nebyl výrok soudního rozhodnutí obecný, nýbrž aby byla dostatečně konkretizována věc, o níž soud rozhodl. Náležitosti písemného vyhotovení rozsudku vydaného v řízení vedeném podle občanského soudního řádu stanoví § 157 o. s. ř. Lze tak uzavřít, že v daném případě, jak již je ostatně uvedeno výše, je úkon správního orgánu, který je předmětem soudního přezkumu, definován určitě, nezaměnitelně a srozumitelně v záhlaví napadeného rozsudku, z výroku je jednoznačné, jakým způsobem bylo rozhodnuto a z odůvodnění je seznatelné, proč se tak stalo, proto nelze dospět k závěru o nepřezkoumatelnosti rozhodnutí krajského soudu. Důvod kasační stížnosti podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. tedy není dán.

Nejvyšší správní soud dospěl ze všech shora uvedených důvodů k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 a 2 s. ř. s., neboť neúspěšnému žalobci náhrada nákladů řízení nepřísluší a žalované v dané věci náhradu nákladů řízení nelze přiznat. Stěžovateli byl pro toto řízení před soudem ustanoven zástupcem advokát; v takovém případě platí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát (§ 35 odst. 7 s. ř. s., § 120 s. ř. s.). Soud poukazuje na to, že advokát ve vyúčtování své odměny chybně aplikoval vyhlášku č. 484/2000 Sb., ačkoliv se na řízení ve správním soudnictví zahájená po 1. 1. 2003 vztahuje pouze vyhláška č. 177/1996 Sb., advokátní tarif, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „advokátní tarif“). Soud proto určil odměnu advokátovi částkou 2 x 250 Kč za dva úkony právní služby – první poradou s klientem včetně převzetí a přípravy zastoupení a doplnění kasační stížnosti ze dne 6. 1. 2006 a 2 x 75 Kč paušální náhrady hotových výdajů, v souladu s § 9 odst. 2, § 7, § 11 odst. 1 písm. b) a d) a § 13 odst. 3 advokátního tarifu. Celkem tedy odměna advokáta činí 650 Kč. Tato částka mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do šedesáti dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 19. dubna 2006

JUDr. Marie Součková
předsedkyně senátu

